

## Bestuur

Retouradres Postbus 5514 2000 GM Haarlem

Aan de colleges en raden van:  
Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem,  
Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede,  
Uitgeest, Velsen en Zandvoort

28 AUG. 2019

Datum 27 augustus 2019  
Ons kenmerk MK/vj/BS 2019-0041842  
Contactpersoon M.F. Kreuk  
Doorkiesnummer 06-10318381  
E-mail mfkreuk@vrk.nl  
Onderwerp aanbidding financiële stukken  
Bijlagen 3

Geacht college, geachte raad

In april 2019 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van de Veiligheidsregio Kennemerland het jaarverslag 2018 en programmabegroting 2020-2023 voor een zienswijze aangeboden aan de raden.

Op 8 juli 2019 heeft het Algemeen Bestuur de aangeboden zienswijzen besproken. Het jaarverslag en de programmabegroting zijn vastgesteld, met dien verstande dat er een ander besluit is genomen over de bestemming van het rekeningresultaat dan eerder door het DB was voorgesteld. Dit betekent dat € 297.506 terug gegeven zal worden aan de gemeenten.

Het vastgestelde jaarverslag 2018 en de vastgestelde begroting 2020 bieden we u hierbij aan. Tevens ontvangt u de 1<sup>e</sup> bestuursrapportage 2019, die het DB op 17 juni 2019 heeft vastgesteld.

### Reactie zienswijzen

De gemeenteraden van Beverwijk, Bloemendaal, Heemskerk, Velsen en Uitgeest hebben geen aanleiding gezien inhoudelijke opmerkingen te maken bij de voorgelegde stukken.

De gemeenteraden van Haarlem, Haarlemmermeer, Heemstede en Zandvoort hebben wel enkele inhoudelijke opmerkingen gemaakt, waarop we in deze brief per onderwerp ingaan.

### Jaarverslag 2018

#### Reservepositie

De gemeenteraden van Haarlemmermeer en Heemstede zijn van mening dat het bedrag van € 297.506 dat het DB 'in kas' wilde houden boven de grens van het reservebeleid, teruggestort zou moeten worden aan de gemeenten.





### Reactie

Bij het voorstel om een iets hogere algemene reserve aan te houden dan conform het reservebeleid geboden is, was argument van het DB het volgende: in relatie tot het risicoprofiel is er weliswaar een voldoende reserve aanwezig, maar bij de bepaling van dat profiel kon nog geen rekening gehouden worden met een aantal actuele ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld het voornemen van colleges om nieuwe taken onder te brengen bij de VRK. Het opnemen van deze taken brengt nog onbekende transitiekosten met zich mee, en daarnaast ook nieuwe risico's. De reikwijdte van de nieuwe ontwikkelingen die op de organisatie afkomen, is moeilijk te overzien. Enige ruimte om nieuwe ontwikkelingen op verzoek van de gemeenten op te pakken, zonder hierbij bij onvoorziene omstandigheden onmiddellijk een beroep te hoeven doen op de aangesloten gemeenten, leek het DB daarom wenselijk.

Tegen de achtergrond dat enkele gemeenten dit anders zien – de financiële druk bij gemeenten zal hier niet vreemd aan zijn – heeft het bestuur uiteindelijk besloten de mogelijke nadelen van teruggave als ondergeschikt te beschouwen en vast te houden aan een strikte interpretatie van het reservebeleid. De beleidsregel luidt: als er meer dan € 250.000 reserve is boven wat vastgesteld is als noodzakelijk, dan vloeit het meerdere terug naar de gemeenten. Hier wordt dus ook nu de hand aan gehouden. De organisatie zal in 2020 de risico's opnieuw tegen het licht houden en beoordelen of de kwantificering nog voldoende aansluit op het gewijzigde risicoprofiel. Het nieuwe profiel zal onderdeel zijn van de begroting 2021 en verder.

De teruggave van € 297.506 levert voor de gemeenten het volgende financiële resultaat op:

| Gemeente            | Gecorrigeerde bijdragen uit bestuursafspraken (*€ 1.000) | aantal inwoners basis 2016 | 75% via bestuursafspraken | 25% via inwonerbijdrage | Totaal         |
|---------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------------|-------------------------|----------------|
| Beverwijk           | 2.154                                                    | 40.318                     | 15.214                    | 5.610                   | 20.824         |
| Bloemendaal         | 987                                                      | 22.296                     | 6.971                     | 3.102                   | 10.074         |
| Haarlem             | 9.391                                                    | 158.140                    | 66.329                    | 22.005                  | 88.334         |
| Haarlemmermeer      | 10.258                                                   | 150.096                    | 72.453                    | 20.886                  | 93.338         |
| Heemskerk           | 1.676                                                    | 39.299                     | 11.838                    | 5.468                   | 17.306         |
| Heemstede           | 1.033                                                    | 26.766                     | 7.296                     | 3.724                   | 11.021         |
| Uitgeest            | 551                                                      | 13.360                     | 3.892                     | 1.859                   | 5.751          |
| Velsen              | 4.268                                                    | 67.448                     | 30.145                    | 9.385                   | 39.530         |
| Zandvoort           | 1.273                                                    | 16.792                     | 8.991                     | 2.337                   | 11.328         |
| <b>Kennemerland</b> | <b>31.591</b>                                            | <b>534.515</b>             | <b>223.130</b>            | <b>74.377</b>           | <b>297.506</b> |

### Duurzaamheid

Op het voorstel een bestemmingsreserve te creëren voor maatregelen op het gebied van duurzaamheid reageren de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Heemstede en Zandvoort.

Haarlem en Zandvoort reageren met een procesopmerking. Ze kunnen zich bij wijze van uitzondering vinden in deze resultaatbestemming, onder de voorwaarde van een duidelijk plan en een akkoord van het bestuur voor besteding van deze middelen. Ze geven als hoofdlijn mee dat voorstellen om middelen vrij te spelen voor een specifiek doel bij de begroting moeten worden gedaan, zodat een integrale afweging van voorstellen plaatsvindt.



De gemeenteraad van Heemstede gaat dieper in op het thema duurzaamheid, en op de rol voor de VRK daarin. Gesteld wordt dat de gezamenlijke opgave van overheid, bedrijven en inwoners tot verduurzaming en klimaatbestendigheid fors is. Gemeenten worden op dit thema tot keuzes (ambitie en temporisering) gedwongen. Naar de mening van de Heemstedse raad moeten de beoogde ambities binnen de VRK worden onderscheiden in wettelijke en niet-wettelijke. Ook zou omvang en tempo van maatregelen aan moeten sluiten bij het niveau dat in de aangesloten gemeenten realiseerbaar blijkt. Teneinde deze afweging goed te kunnen maken, is een concreet plan voorwaardelijk. De Raad gaat er daarbij vanuit dat het op te stellen plan betrekking heeft op (uitsluitend) wettelijk verplichte duurzaamheidsmaatregelen en dat de kosten hiervoor – voor zover deze het bedrag van de bestemmingsreserve overschrijden – mee zijn te nemen in de programmabegroting 2021 e.v.

De gemeenteraad van Haarlemmermeer spreekt uit zich niet te kunnen vinden in de bestemming van de middelen voor niet-wettelijke duurzaamheidsstaken. Het betreffende bedrag zou binnen de VRK moeten worden gestort in een voorziening voor dekking van de eenmalige kosten van de repressieve regionale bluswatervoorziening.

#### *Reactie*

Het bestuur heeft besloten een reserve Duurzaamheid te vormen, met als voorwaarde dat pas uitgaven worden gedaan als het Algemeen Bestuur een plan van aanpak heeft goedgekeurd. In dat plan van aanpak is aandacht voor de vraag welke wettelijke eisen een rol spelen. De VRK is zich bewust van het feit dat de activiteiten van de organisatie op het gebied van duurzaamheid aan moeten sluiten bij de ambities van gemeenten (ook in metropool-verband), en dat de VRK hierin geen voorloper is. Op dit moment staat de VRK echter op grote afstand van de gemeenten. De grootste uitdaging van de VRK ligt op het gebied van haar kantoorgebouwen, waaraan per 2023 wettelijke eisen worden gesteld, die hoger liggen dan waar de gebouwen nu aan voldoen. Met de voorgestelde financiële voorziening is het niet mogelijk de noodzakelijke sprong te maken, wel biedt de bestemmingsreserve de mogelijkheid een start te maken met onderzoeken en een plan van aanpak, zodat op het gebied van duurzaamheid de organisatie in ieder geval de basis op orde kan beginnen te maken. Daar waar het Algemeen Bestuur bij de beoordeling van het plan van mening is dat de VRK toch te hoge ambities heeft, is het bestuur in de positie hierin een keuze maken. Eventueel vallen er dan middelen uit deze reserve vrij.

Uiteraard wordt onderschreven, zoals Haarlem en Zandvoort opmerken, dat voorstellen met financiële implicaties eerst en vooral thuishoren bij de begroting. Duurzaamheid als thema had feitelijk al eerder herkenbaar kunnen zijn in de begroting. Dat neemt niet weg dat op het moment dat er een rekeningresultaat ligt, over de bestemmingen daarvan besluiten moeten worden genomen. In de systematiek van de VRK is het verband van die voorstellen met de begroting van het komende jaar wel goed zichtbaar, aangezien die twee documenten tegelijkertijd worden opgesteld en aangeboden. Ook de inrichting van het zienswijzeproces maakt het voor gemeenteraden goed mogelijk die verbanden te leggen.

Haarlemmermeer doet een suggestie voor een alternatieve aanwending van middelen voor duurzaamheid, te weten het vormen van een reserve ten behoeve van de incidentele kosten voor de repressieve oplossing bluswater. De VRK acht echter vermenging van die gemeentelijke afspraken over het bluswater met noties over de inzet van een saldo bij de VRK niet wenselijk. Dit omdat de business case bluswater, en zeker ook de uitwerking van de dekking, door gemeenten in goed overleg tot





stand is gebracht. Daarbij zijn afgewogen keuzes gemaakt over de onderlinge verdeling van de lasten en de wijze van financieren. Dat gemeenten hun eigen aandeel in terug te storten saldi van de VRK gebruiken voor de kosten bluswatervoorziening, kan een keuze van iedere gemeente blijven.

### **Programmabegroting 2020 - 2023**

#### Prognose begrotingssaldo

De gemeenten Haarlemmermeer en Heemstede, Haarlem en Zandvoort doen een uitspraak over het voorziene positieve saldo voor 2020. Haarlemmermeer suggereert dat saldo te markeren ten behoeve van een eenmalige reservering in de repressieve regionale bluswatervoorziening. Heemstede formuleert als principe dat batige (begrotings)saldi teruggestort dienen te worden aan gemeenten. De gemeenteraden van Haarlem en Zandvoort vinden het positief dat er bij gelijkblijvende prestaties een positief begrotingsresultaat is en dat de VRK efficiencymaatregelen doorvoert om nieuw beleid te dekken. Daarop volgt de suggestie om begrote positieve saldo van € 390.000 in 2020 terug te storten aan de gemeenten. Haarlem en Zandvoort verwoorden verder de wens om de nu geraamde voordelen in de komende jaren ook vertaald te zien in een lagere gemeentelijke bijdrage en verzoeken bij het opstellen van de volgende begrotingen daarmee rekening te houden. De gemeenteraad van Haarlem spreekt over het streven naar een nihilsaldo waarbij de nu geraamde voordelen ook in lagere inwonerbijdragen worden vertaald.

#### *Reactie*

Het VRK-bestuur herkent zich in het principe dat rekeningsaldi terugvloeiën naar gemeenten en begrotingssaldi leiden tot lagere gemeentelijke bijdragen wanneer er geen voorzienbare besteding is. Dat is ook de reden dat bij de 1<sup>e</sup> berap 2019 het voordelig begrotingssaldo 2019 wordt gemarkeerd als bedoeld om terug te storten aan de gemeenten (zie verder hieronder).

Tegelijkertijd is het wenselijk om enige manoeuvreerruimte te hebben, in het belang van een effectieve uitvoering van taken in de samenwerking tussen gemeenten en VRK. Het Algemeen Bestuur heeft daarom besloten de positieve begrotingssaldi in de meerjarenraming 2020 – 2023 voor nu in stand te houden. Dit ook tegen de volgende achtergrond:

- De begroting 2020 komt, zoals bepaald in de Wet gemeenschappelijke regelingen, ver voor het ingaan van het betreffende jaar tot stand en er zijn daardoor nog veel onzekerheden
- Het opnemen van taken in het kader van de Wvvgz en Veilig Thuis leidt tot initiële en transitiekosten en brengt nieuwe risico's voor de VRK met zich mee
- Er ligt nog een knelpunt op het punt van de capaciteit voor evenementen-advisering. Het aantal en de omvang van evenementen in de regio neemt toe, en veiligheid van die evenementen is een belangrijk aandachtspunt. Als de gemeenten willen dat de VRK hierin een rol neemt, is hiermee € 95.000 gemoeid in de meerjarenbegroting. Het VRK-bestuur beraadt zich nog op dit punt.

#### Vooruitblik komende begrotingen

De raden van Haarlemmermeer en Heemstede formuleren als wens dat de VRK op zoek gaat naar financiële besparingsmogelijkheden en kritisch te kijken naar niet noodzakelijke uitgaven. Heemstede geeft daarbij een 'winstwaarschuwing' mee, in het licht van de serieuze opgaven waar gemeenten voor staan, en geeft aan graag te



zien dat er in de meerjarige begroting van de VRK budget vrijkomt dat kan worden ingezet voor andere gemeentelijke prioriteiten. Haarlem en Zandvoort geven blijk van de wens te willen komen tot lagere inwonerbijdragen.

Ook vragen zowel Haarlemmermeer als Heemstede om nieuw beleid voortaan te markeren als zijnde noodzakelijk (wettelijk) of wenselijk (niet wettelijk).

Heemstede doet daarnaast enkele concrete suggesties:

- kapitaallasten voor realisatie digitale werkplekken op te schuiven naar 2021
- op korte termijn onderzoek te doen naar de duikteams, opdat duidelijk wordt wat de concrete noodzakelijke investeringen zijn voor de noodzakelijke bezetting, en er bovendien mogelijk ruimte in de gemeentelijke begroting ontstaat voor eventueel noodzakelijke preventieve maatregelen om de inzet van de teams te reduceren.

#### *Reactie*

Het Dagelijks Bestuur benadrukt dat een sobere en doelmatige bedrijfsvoering bij de VRK uitgangspunt en praktijk is. De organisatie kenmerkt zich door verantwoord omgaan met gemeenschapsmiddelen. Dit heeft zich vertaald in een bezuinigingsoperatie 2011-2014, een efficiencyoperatie die zijn effect heeft gehad in 2015-2018 en in een efficiencyoperatie in 2019 (met een resultaat van € 570.000 structureel). Ook zijn er vanaf 2014 van jaar tot jaar rekeningsaldi naar gemeenten gevloeid. Kritisch kijken naar niet noodzakelijke uitgaven is het beleid. Hieruit volgt dat de verwachtingen over besparingen getemperd dienen te worden. Een nieuwe bezuinigingsoperatie is alleen mogelijk door taakopdrachten te beëindigen, met als consequentie verminderde dienstverlening en mogelijke afbouwkosten.

Verder bevat de toelichting op nieuw beleid altijd een duiding van de achtergronden, het juridische aspect maakt daar zeker ook deel van uit. De genoemde strikte tweedeling acht het bestuur niet haalbaar, daarvoor zijn er te veel 'tussencategorieën'. Uitgaven die voortvloeien uit wetgeving waarvan uitvoering onontkoombaar is, worden in veel gevallen overigens gemarkeerd als 'autonome ontwikkeling'.

Met betrekking tot de concrete suggesties van Heemstede:

- het verschuiven van de lasten voor digitale werkplekken was al verwerkt in de conceptbegroting.
- Het onderzoek naar de duikteams wordt conform de afspraken met het bestuur uitgevoerd.

#### Vraaggericht werken

De gemeenteraad van Haarlemmermeer vraagt ten slotte nog aandacht voor hun wens dat de GGD meer werkt op basis van vragen, behoeften en opdrachten van de gemeenten. Als actueel voorbeeld van aanbodgestuurd werken noemt de raad de uitbreiding van de (bereikbaarheid en beschikbaarheid) van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Gesteld wordt dat elke gemeente in Kennemerland hierover zou moeten kunnen spreken, en dat pas daarna een formele opdracht van de gemeenten aan de GGD aan de orde is om hiervoor een plan van aanpak te maken.

#### *Reactie*

De opdracht voor de VRK ligt vast in de begroting. Als gemeenten nieuwe ontwikkelingen willen oppakken, dan wordt dit in de regel positief tegemoet



getreden. De bestuurscommissie PG & MZ heeft weliswaar ook een verantwoordelijkheid als eigenaar van de VRK inclusief de GGD, maar de behoeften en wensen van de gemeenten staan voorop. Dat is gezien de bestuurlijke constructie van de gemeenschappelijke regeling ook moeilijk anders denkbaar: het bestuur wordt tenslotte gevormd door de gemeenten. De gemeente Haarlemmermeer is van harte uitgenodigd voor het gesprek indien er specifieke wensen liggen, waarmee de GGD nog niet bekend is.

Met betrekking tot het gegeven voorbeeld wordt aangetekend dat het juist de gemeenten waren die de GGD hebben gevraagd in actie te komen. Uitbreiding van de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de OGGZ was een uitdrukkelijke wens vanuit het zogeheten spoedketenoverleg, dat twee jaar geleden in Zuid Kennemerland en Haarlemmermeer is gestart door gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, GGZ Ingeest, Brijder e.a.. Dit naar aanleiding van de verplichting van gemeenten om te komen tot een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag. De uitwerking van deze wens is stapje voor stapje steeds concreter gemaakt en is geagendeerd geweest voor bespreking in de bestuurscommissies van september en november 2018 en in april en juli 2019. Aan de bespreking in de bestuurscommissie is uiteraard steeds ambtelijk overleg vooraf gegaan.

### **1e bestuursrapportage 2019**

De 1<sup>e</sup> bestuursrapportage geeft de (financiële) stand van zaken weer op 1 mei 2019. De rapportage is door het Dagelijks Bestuur vastgesteld op 23 juni 2019.

Het belangrijkste onderdeel van de bestuursrapportage is het verwerken van de besluiten bij de programmabegroting 2020, die ook effect hebben op de begroting 2019. Dit betreft vooral het besluit over efficiencymaatregelen ad € 570.000. Deze maatregelen komen in 2019 al tot uitvoer. Er is daardoor in 2019 sprake van een herzien begrotingssaldo, te weten € 455.000.

Het resultaat van de efficiencymaatregelen wordt in de jaren 2020-2023 gebruikt om nieuw beleid te financieren. Voor het voorziene saldo in 2019 ad € 455.000 is geen besteding voorzien. Dit is aanleiding om dit bedrag te markeren als terug te storten aan de gemeenten bij de vaststelling van de jaarrekening 2019.

Bovenop dit begrotingssaldo is sprake van voor- en nadelen ten opzichte van de begroting tot een bedrag van € 304.000 voordelig. Dit leidt bij elkaar tot een eerste resultaatverwachting over 2019 van € 759.000.

Hoogachtend,  
Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland

  
J. Wienen  
Voorzitter





Bloemendaal

# **Meer bijlagen aanwezig**

**Deze bijlagen zijn apart geregistreerd**

**Zie gerelateerde documenten**



Postbus 5514 | 2000 GM Haarlem

2019005920

t/m

2019005922

PostNL

Afz. 2000 GM 5514

€4,05



NEDERLAND

27.08.19

NetSet FR 942422

RC2CC #X820X0X#00#0000#

Aan het college van B en W  
van de Gemeente Bloemendaal  
Postbus 201  
2050 AE Overveen